# ČESKÁ REPUBLIKA
# ROZSUDEK
# JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce: M. M., zastoupený JUDr. Jiřím Staňkem, advokátem se sídlem Olomouc, Ostravská 32, proti žalovanému: Ministerstvo vnitra, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 9. 2. 2004, čj. 15 Az 208/2003 - 30,

takto:

**I. Kasační stížnost se zamítá.**

**II. Žalovanému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.**

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 31. 10. 2002, čj. OAM-2675/VL-11-C10-2002. Tímto (posledně uvedeným) rozhodnutím nebyl stěžovateli podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu) udělen azyl a současně bylo vysloveno, že se na něj nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu. Rozsudek krajského soudu vycházel ze skutečnosti, že žalobce nenaplnil žádnou ze zákonných podmínek pro udělení azylu.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje důvody obsažené v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s."). Konkrétně uvádí, že dle jeho názoru soud naprosto nedostačujícím způsobem zhodnotil veškerá jeho tvrzení a rovněž tak i důkazy jím předložené. Soud při rozhodování vycházel z jediného výroku stěžovatele, navíc vytrženého z kontextu a nesprávně vyloženého. Stěžovatel souhlasí se svým prohlášením, že po návratu mu bezprostředně nehrozí přímé ohrožení života, ale dodává, že na základě tohoto výroku nelze usuzovat, že by mu po návratu do Alžíru nehrozilo žádné pronásledování ze strany vládních orgánů. V této souvislosti soud konstatoval, že stěžovatel nebyl při výsleších na policii nikterak fyzicky napaden, stěžovatel má však za to, že pronásledování nelze vyloučit pouze odkazem na klidný průběh policií prováděných výslechů. Dodává, že soud rovněž bagatelizuje otázku občanské války v Alžíru, když uvádí, že v podstatě jsou ohroženi všichni, kteří se nacházejí na alžírském území. Namítá, že tato skutečnost nijak nesnižuje míru ohrožení ostatních ani ohrožení jeho, pokud by se byl nucen vrátit do Alžíru. Naopak se domnívá, že právě vzhledem k postavení jeho otce by u něj míra ohrožení byla vyšší než u ostatních obyvatel. Má zprávy z domova, že došlo k podstatnému zhoršení situace jeho rodiny, neboť jak konstatoval soud, ne všichni tzv. islámští partyzáni využili nabídku ke složení zbraní a někteří z nich pak opět změnili svůj názor. Nechce zpochybňovat zprávy Ministerstva zahraničních věcí České republiky o situaci v Alžíru, má však za to, že i krajský soud si musel být vědom skutečnosti, že takovéto oficiální zprávy nikdy přesně neodráží a ani nemohou odrážet skutečnou situaci běžného obyvatelstva. Má rovněž za to, že soud nesprávně hodnotil skutečnost, že stěžovatel uzavřel sňatek s občankou České republiky. Je zjevné, že neudělením práva azylu stěžovateli, bude žalobce nucen opustit území České republiky a tím i svou rodinu, neboť do Alžíru je v žádném případě s sebou vzít nechce a ani nemůže s ohledem na jejich bezpečnost; do Alžíru by jeho rodina přijížděla jako součást rodiny M. a byla by tudíž vystavena stejnému riziku, jež hrozí samotnému stěžovateli. Je zjevné, že v případě stěžovatele není možno zajistit právo rodiny na společný život tak, aby tento život nebyl vyplněn neustálým strachem a obavami. Domnívá se, že mělo být v jeho případě aplikováno ustanovení § 14 zákona o azylu, tedy tzv. humanitární azyl, neboť má za to, že hrozba rozdělení rodiny takovým důvodem hodným zvláštního zřetele je. Proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení; rovněž požádal o přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Stěžovatel namítá nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky, protože se domnívá, že mu měl být udělen humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu.

K tomu ze správního spisu vyplynulo, že dne 22. 5. 2002 podal stěžovatel žádost o udělení azylu a protokol o pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu byl proveden dne 16. 9. 2002 v P. Č. Ú.. Žádost odůvodnil tím, že jeho otce teroristé nutili ke spolupráci a celá rodina je ohrožena teroristy. V Alžírsku je občanská válka a proto opustil svou vlast; měl strach tam žít. Uvedl, že má strach se tam vrátit a nemá doklady pro pobyt v České republice. Na otázku, co by hrozilo v případě návratu do Alžírska, odpověděl, že se obává teroristů, stěžovatel v protokolu výslovně potvrdil, že uvedl všechny důvody, které ho vedly k odchodu ze země původu a o které opírá svůj návrh na zahájení řízení o udělení azylu. Žalovaný svým rozhodnutím ze dne 31. 10. 2002, čj. OAM-2675/VL-11-C10-2002 stěžovateli azyl neudělil z důvodu nesplnění podmínek ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu.

Proti tomu podal stěžovatel žalobu, ve které uvedl, že nesouhlasí s rozhodnutím žalovaného, protože má v Alžírsku problémy, je smutný a prosí, aby byla posouzena jeho situace. Nemůže se vrátit zpět do své země, protože je celá jeho rodina ohrožena. Rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem byla žaloba proti rozhodnutí žalovaného zamítnuta jako nedůvodná.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Tvrzená nezákonnost, spočívající v nesprávném právním posouzení věci soudem v předcházejícím řízení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikována nesprávná právní věta, popř. je sice aplikována správná právní věta, ale tato je nesprávně vyložena.

Nejvyšší správní soud shledal kasační námitku ohledně nesprávného posouzení právní otázky v daném případě nedůvodnou.

Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec: a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Stěžovatel v průběhu správního řízení ani řízení před soudem nikdy neuvedl, že by byl v Alžírsku jakkoli pronásledován, ani že má obavu z pronásledování z některého z důvodů uvedených pod písmenem b) výše citovaného ustanovení. Naopak jako důvody odjezdu z Alžírska uvedl obavy z teroristů. Ustanovení § 13 odst. 1 zákona o azylu umožňuje v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl za účelem sloučení rodiny rodinnému příslušníkovi azylanta jemuž byl udělen azyl podle ustanovení § 12 nebo § 14 zákona o azylu, i když v řízení o udělení azylu nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení azylu podle ustanovení § 12 odst. 2 citovaného ustanovení pak stanoví, kdo se rozumí rodinným příslušníkem pro účely sloučení rodiny. Stěžovatel však nikdy neuvedl, že by nějaký jeho rodinný příslušník byl azylantem a tato skutečnost ani nevyplynula ze správního spisu; proto žalovaný zmínil tento azylový důvod jen obecně. Podle § 14 zákona o azylu lze udělit azyl za situace, kdy v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle ustanovení § 12, a to v případě hodném zvláštního zřetele. Ze správního spisu není zřejmé, že by stěžovatel o udělení azylu z humanitárních důvodů požádal, správní orgán tak tuto možnost vážil rovněž jen z obecného hlediska, když vycházel z tvrzení o důvodech azylu.

Obecně lze k azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona o azylu uvést, že jeho udělení je zcela věcí volné úvahy příslušného orgánu státní správy včetně úvahy o tom, zda jde o případ hodný zvláštního zřetele, protože na udělení azylu z tohoto důvodu není právní nárok. Žadatel tudíž neudělením azylu z humanitárního důvodu nemůže být zkrácen ve svých právech. Soudu tak nepřísluší přezkoumávat, zda zde byly humanitární důvody či nikoli, to je věcí oprávnění správního orgánu, soud rozhodnutí o humanitárním azylu přezkoumává pouze z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů, věcně jen v tom směru, zda správní orgán nepřekročil meze stanovené zákonem.

S námitkou stěžovatele, že soud nesprávně hodnotil skutečnost, že stěžovatel uzavřel sňatek s občankou České republiky a že v jeho případě tak nebude zajištěno právo rodiny na společný život, nemůže Nejvyšší správní soud souhlasit. Jak již správně uvedl žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti, stěžovatel, pokud mu jde o to na území České republiky zůstat, má možnost požádat zde o povolení k pobytu za účelem sloučení rodiny s občanem České republiky podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

Za této situace Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel, který neměl v řízení o kasační stížnosti úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalovanému pak nad rámec běžných výdajů náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že žalovanému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. dubna 2005

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu